

Το Νόμπελ Λογοτεχνίας 2026 στην Ελλάδα!

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου](#)

• Του Σεβ. Μητροπολίτου Σουηδίας κ. Κλεόπα

Το Νόμπελ Λογοτεχνίας του 2026 απονέμεται στην Καναδή συγγραφέα Anne Carson (Αν Κάρσον), μια δημιουργό που έκανε την αρχαία Ελλάδα συνομιλήτρια της εποχής μας.

Με το έργο της, η Ελλάδα δεν εμφανίζεται σαν μακρινή ανάμνηση, ούτε σαν κεφάλαιο κλεισμένο στα σχολικά βιβλία. Ανασαίνει μέσα σε στίχους, μεταφράσεις και σύγχρονες αφηγήσεις· επιστρέφει και παραμένει ζωντανή και οικεία.

Η Κάρσον είναι ποιήτρια, δοκιμιογράφος, μεταφράστρια και κλασική φιλόλογος. Η βαθιά γνώση της αρχαίας ελληνικής γραμματείας διαπερνά τη γραφή της, χωρίς να την περιορίζει σε μια απλή αναδιήγηση των μύθων.

Η Σαπφώ, ο Όμηρος, ο Ευριπίδης και οι άλλοι αρχαίοι ποιητές και τραγικοί γίνονται αφετηρίες για να εξερευνήσει τον έρωτα, την επιθυμία, την απώλεια, την ταυτότητα και τη μνήμη — ζητήματα που εξακολουθούν να αγγίζουν κάθε άνθρωπο. Η Σουηδική Ακαδημία αναγνώρισε ακριβώς αυτή τη δημιουργική συνομιλία με την κλασική παράδοση.

Στο Έρωσ ο γλυκόπικρος (Eros the Bittersweet), η Κάρσον στοχάζεται πάνω στον

έρωτα μέσα από την αρχαία ελληνική ποίηση. Στη δική της μετάφραση της Σαπφούς, Αν όχι, τον χειμώνα (If Not, Winter), πλησιάζει τα αποσπασματικά σωζόμενα ποιήματα με φιλολογική ακρίβεια και ποιητική ευαισθησία.

Ακόμη και τα κενά των στίχων γίνονται μέρος της συγκίνησης. Όσα χάθηκαν δεν σιωπούν εντελώς, αλλά αφήνουν τη φωνή τους να ακουστεί μέσα από ό,τι απέμεινε.

Ίσως το πιο γνωστό παράδειγμα της τέχνης της είναι η Αυτοβιογραφία του Κόκκινου (Autobiography of Red). Αφετηρία της είναι ο αρχαίος μύθος του Γηρυόνη και του Ηρακλή, τον οποίο η Κάρσον μεταπλάθει σε μια σύγχρονη ιστορία για την αγάπη και την αναζήτηση του εαυτού.

Στο Norma Jeane Baker of Troy, πάλι, η Ελένη της Τροίας συνομιλεί με τη Μέριλιν Μονρόε. Έτσι, ο αρχαίος μύθος δεν μένει ακίνητος, αλλάζει μορφή και φωτίζει νέες όψεις της ανθρωπίνης εμπειρίας.

Η βράβευση της Κάρσον φέρνει στον νου και τους δύο Έλληνες ποιητές που είχαν τιμηθεί προηγουμένως με το Νόμπελ Λογοτεχνίας, τον Γιώργο Σεφέρη, το 1963, και τον Οδυσσέα Ελύτη, το 1979.

Στον Σεφέρη, έργα όπως το Μυθιστόρημα και τα Ημερολόγια Καταστρώματος συνδέουν τη σύγχρονη ελληνική εμπειρία με τη μνήμη, την ιστορία και το διαχρονικό βάθος του ελληνικού κόσμου.

Ο Ελύτης, ιδιαίτερα στο Άξιον Εστί, ύμνησε το ελληνικό φως, τη γλώσσα, τη φύση και την ελευθερία, συνθέτοντας μια ποίηση βαθιά ριζωμένη στην ελληνική παράδοση και ταυτόχρονα στραμμένη στον σύγχρονο άνθρωπο.

Οι βραβεύσεις τους υπενθυμίζουν πως η ελληνική ποίηση έχει μιλήσει με τη δική της φωνή στην παγκόσμια λογοτεχνία· η Κάρσον, με τον δικό της τρόπο, συνεχίζει αυτή τη διεθνή συνομιλία με την ελληνική γραμματεία.

Μέσα από αυτή τη γραφή, τιμάται όχι μόνο η αρχαία ελληνική λογοτεχνία, αλλά και η ευρύτερη ακτινοβολία του ελληνικού πολιτισμού, η ποίηση που τολμά να μιλήσει για τα μεγάλα ανθρώπινα πάθη, το θέατρο που αναμετρείται με δύσκολα ηθικά ερωτήματα, ο μύθος που προσφέρει ξανά και ξανά νέες δυνατότητες ερμηνείας.

Η Κάρσον δεν αντιμετωπίζει την αρχαιότητα ως κάτι που πρέπει απλώς να θαυμάζουμε από απόσταση. Την πλησιάζει, τη μεταφράζει, συνομιλεί μαζί της και μας προσκαλεί να την ξανακούσουμε.

Γι' αυτό, το Νόμπελ της Αν Κάρσον φθάνει, συμβολικά, και στην Ελλάδα. Αποτελεί αναγνώριση της δύναμης με την οποία ο αρχαίος ελληνικός λόγος εξακολουθεί να

εμπνέει τη λογοτεχνία του κόσμου.

Αποτελεί, συνάμα, μια ευκαιρία να θυμηθούμε πως ο πολιτισμός μας δεν ανήκει μόνο στο παρελθόν, συνεχίζει να ταξιδεύει, να μεταφράζεται και να γεννά νέες δημιουργίες. Στο έργο της Καναδής νομπελίστριας, η Ελλάδα δεν είναι απλώς το θέμα μιας ιστορίας· είναι ένας ζωντανός συνομιλητής, του οποίου η φωνή εξακολουθεί να φτάνει ως τις μέρες μας!